133. številka. Ljubljana, v sredo 11. junija. XVII. leto, 1884.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan **zvečer**, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba".
Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi juteršnjega praznika izide prihodnji list v petek 13. junija 1884.

Bolgarsko-srbski razpor.

Na poluotoku balkanskem navstal je mej sorodnima narodoma, mej mlado kraljevino Srbsko in in sosedno kneževino Bolgarsko prav resnoben mejni prepir, ki je že tako močno narastel, da se je že odpoklical srbski zastopnik iz Sofije in tako pretrgala diplomatična vez mej tema dvema nadobudnima državama.

Uzroki temu prepiru imajo svoj izvor deloma že v Berolinskej mirovnej pogodbi, v katerej se neso toliko v ozir jemali dejanski odnošaji in merodajne razmere, v katerej so temveč diplomatje pri zelenej mizi vso zvijačo obračali le na to, kako omejiti silno Rusijo in zavirati rast in napredek novih držav na balkanskem poluotoku. Ne le, da se je narod bolgarski po nepotrebnem in nenaravno razcepil na dvoje, so se mu tudi nekatere meje tako čudno določile, da povoda za prepire nikoli zmanjkalo ne bode. Ob reki Timok na pr. potegnena je meja mej Srbijo in Bolgarsko tako, da je zdaj na levem, zdaj na desnem bregu, dočim je bila iskrena želja vseh Bolgarov, da bi Timok bila naravna meja obeh držav.

Preziranje te opravičene želje, ki bi ugajala naposled interesom takraj in onkraj Timoka, porodilo je prve prepire in neznatna stražnica v Bregovi bila je že pozorišče resnobnega sukoba, ker so to poprej srbsko stražnico zaseli siloma bolgarski vojaki.

A razen tega mejnega nedostatka so še drugi razlogi, ki so pouzročili razpor. Ko se je lansko leto krvavo silo udušil ustanek srbskih radikalcev pobegnilo je mnogo poslednjih, mej njimi tudi glavni vodja per contumaciam na smrt obsojeni inženir Pasić na Bolgarsko, kjer so bili gostoljubno vsprejet in odkoder so pričeli jako živahno agitacijo v Srbijo. Ta agitacija ni mogla imeti velikega učinka, kajti pri zadnjih volitvah pridobila je vlada srbska veliko večino, a kdor ima slabo vest, strah ga je čestokrat lastno sence. Tako je tudi srbska vlada začela v Sofiji protestovati, da srbski emigrantje, napadajo srbsko ozemlje, da nameravajo prouzročiti nov ustanek ter je v 6. dan t. m. dopoludne po svojem agentu predložila ultimatum, v katerem se zahteva, da se morajo vsi srbski izseljenci z bivšim metropolitom Mihajlom vred takoj odstraniti iz Sofije in iz vseh na meji ležečih okrajev, stražnica v Bregovi pa prepustiti srbskim vojakom.

Bolgarska vlada je na ta ultimatum odgovorila, da prevzame vso odgovornost za agitacijo srbskih izseljencev, pokrajine ob Timoku pa naj bi ostale nevtralne. Srbska pa ni hotela odjenjati niti za pičico in tako se je poostril razpor v toliko, da je srbski agent že ostavil Sofijo.

Razjarjenost je na obeh straneh velika, javno mnenje v Bolgarskej pa brez izjeme proti Srbiji. Kako je ta razpor razburil duhove, pokazalo se je v 2. in 3. dan t. m., ko je bivši metropolit Belgradski, Mihajlo, preselil se iz Ruščuka v Sofijo. Ob vsem potu pozdravljalo ga je mnogobrojno prebivalstvo, mnogo in odličnega občinstva šlo mu je iz Sofije dve milji daleč nasproti in v demonstrativnem sprevodu spremili so ga v prvostolnico, kjer so ga s cvetlicami obsipali in mu preproge pregrinjali na pot. Najnovejši korak Srbije, ki ni hotela prav nič odjenjati, pa je sigurno še pomnožil to razburjenost, in po načelu „Regnum regno non praescribit leges" ravnali se bodo tudi Bolgari in dane se vse premise, da bi se zopet obistinila znana prislovica o „dveh trdih kamenih".

A ker Srbija kakor Bolgarska ne moreti delati politike na svojo roko, marveč se mora prva klanjati avstrijskemu, druga pa ruskemu uplivu, sme se skoro z gotovostjo pričakovati, da bosta kabineta na Dunaji in v Peterburgu posegla vmes, ter s svojo izdatno besedo poravnala ta razpor mej sorodnima narodoma, da se tako vsaj za sedaj še obrani na Balkanu mir, ki pa ni nikakor za stalno osiguran, kajti kakor je leta 1875 Nevesinjske puške pok spravil v tok orijentalno vprašanje in je „das Bischen Herzegovina" prouzročilo orjaško rusko-turško vojno, tako utegne tudi mala stražnica v Bregovi in 40 srbskih emigrantov biti povod novej konflagraciji.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor Goriški.

Iz Gorice, 9. junija.

Danes nekaj po 11. uri odprl se je Goriški deželni zbor. Ob 10. uri je bila sv. maša v velikej cerkvi, pri kateri je bilo mnogo deželnih poslancev in zastopnikov tukajšnjih uradov. Prve seje udeležil se je tudi Goriški knezo-nadškof. Deželni glavar grof Coronini pozdravi najprej došle poslance (od laške strani jednega poslanca zaradi bolezni ni bilo) ter se spominja v lepem, vzvišenem govoru preblage cesarice Marije Ane, pravi, da ga veže dolžnost, da se na tem mestu spominja tudi bivšega denarničarja Rubbi-ja. katerega je po zadnjem zasedanji nemila smrt pobrala. Nj. ekscelenca pozivlje potem poslance, naj ne gledé na narodnost mirno razpravljajo predloge, ki bodo prišli na dnevni red, ter sklene govor s trikratnimi živio-klici na cesarja. Gospod grof je govoril nekoliko stavkov tudi slovenski in sicer v čisti, lepi slovenščini, vender je takoj poznati, da mu teče naš jezik težje, nego italijanski.

Ko omeni nj. ekscelenca še nekaterih došlih peticij, predstavi državnega zastopnika barona Rechbacha, vsprejme obljubo g. knezo-nadškofa v slovenskem jeziku, zaključi prvo sejo in naznani, da bo prihodnja seja danes ob 4. uri popoludne.

Deželni zbor Istrski.

Poreč, 9. junija.

Danes opoludne pričel se je Istrski deželni zbor z nagovorom deželnega glavarja dr. Vidulicha, v katerem izreka nado, da bodo vsi poslanci složno delovali v prid narodu.

Omenja nekaterih predlogov, koje bode stavila deloma vlada, deloma deželni odbor.

Pozivlje zbor na trikratni „evviva" na cesarja, kar se zgodi. Navzoči 3 slovanski poslanci Laginja, Zemlić, Jenko, zakličejo „živio".

Deželni glavar predstavi zboru vladnega komisarja Gummer-ja.

Biskupa nesta prišla, Glavina se izpričal.

Za provizorične tajnike imenuje deželni glavar dr. Bubba in dr. Doblanovicha.

Novi poslanec Slavoj Jenko stori obljubo. Deželni glavar poudarja, da bode čital obljubo italijanski i da naj Jenko odgovori „prometto". No, odgovoril je po naše: „obećujem". A zbornica i galerija ostali sti popolnem mirni, kar kaže, da so Italijani od lani sem nekoliko previdneji. I po mestu ni videti do zdaj nikacega nasprotja.

Vrtovčeva slavnost v Šent Vidu.

8. junija 1884.

Prijazni trg Šent Vid v divni Vipavski dolini bil je pretečeno nedeljo, v prazničnej obleki. Pisane zastave vihrale so po vseh hišah in zeleni venci so preprezali okna in zidovje. Na obeh koncih trga stala sta slavoloka s primernimi napisi: na zunajni strani „Dobro došli!" in znotraj „Slava Vrtovcu." Na vzvišenem holmu gori, na razvalinah nekdanjega gradú takozvanega taborja, razpostavili so Šentviški fantje svoje topiče ter z jarnimi po vsej širni, s trsjem prepredeni dolini odmevajočimi streli pozdravljali prihajajoče goste. Žal, da je čmerikov obraz starega Daždboga splašil marsikaterega, ki je bil namenjen k svečanosti. Očka Nanos bili so ta dan kaj neuljudni: niti za trenotek neso sneli sivega turbana s plešave svoje glave, takó, da se nam res ni bilo nadejati lepega vremena.

Ob devetih je začelo prihajati ljudstvo od vseh stranij, večinoma iz domače župnije in iz sosedne Vipavske okolice.

Tujih gostov, žal! nesmo imeli časti pozdravljati, da-si smo se njih nadejali koliko iz Ljubljane, toliko iz Gorice. Iz slavnega središča naše domovine, potrudil se je bil k nam jedini prožni Vaš listkar g. Protoslav Kretanov.

No, vreme je bilo res jako neugodno, ali iz „vinorodne" Vipave in „ponosne Ajdovščine" kakor tudi iz „svetle" Postojine pričakovali smo za gotovo nekaj Vrtovčevih čestilcev! Toda — opravili smo tudi brez njih!

O poludeseti uri pripeljal se je g. Rihard Dolenec, vodja vinarske šole na Slapu s svojim pristavom, gospodom Rohrmanom, za njima dospeli so iz Vipave gospodje: župan Karol Dolenec, Deperis in stari Uršič; naposled pripeljal se je visokorodni gospod grof Lanthier, ko smo si ogledali pripravljene prostore za banket in predstavo, napotili smo se v cerkev, kamor so nas vabili zvonovi.

Cerkev je bila napolnena do zadnjega kota. Gospod župnik Tomšic izbral je svojej izvrstno sestavljeni pridigi svečanosti primerno vodilo, staro naše slovensko gaslo: „Vse za vero, dom in cesarja" ter v njegovem smislu proslavljal velezaslužnega svojega prednika, gospoda Matijo Vrtovca, kot uzornega duhovnika, iskrenega domoljuba in vernega državljana. Ves govor je bil umetno prepleten z prezanimivimi podatki iz slavljenčevega življenja; globoko so segale v srcé poslušalcem pomenljivi in tolažljivi izreki nekdanjega župnika, s katerimi je blagi mož vzpodbujal svoje župljane k zmernosti, marljivosti in razumnemu obdelovanju zemljišča ter njih tolažil v hudih časih nadloge in stiske zlasti l. 1817, ko je vladala po vsej Vipavski dolini neusmiljena lakota. Marsikateremu starčku, ki je poznal ljudomilega gospoda, zaleskетala je solza v očesu, ko je slišal govoriti o njem s posvečenega mesta tudi pohvalno Posebno so ganile vse poslušalce, one Vrtovčeve besede, s katerimi je opominal ljubljene svoje mladeniče k lepemu vedenju, k dostojnemu razveseljevanju in k prebiranju koristnih, poučljivih časopisov in knjig: v zmislu dotičnih Vrtovčevih besed spomnil je gospod župnik na koncu svoje pridige Šentviške mladeniče in može ter sploh vsa mladino, naj se shajajo v pošteni druščini, naj se vesele in pojejo ter vzajemno pospešujejo svojo omiko, s čemer bodo slavili najprimernejše spomin velikega svojega dobrotnika, Matije Vrtovca.

Po pridigi je bila slovesna sv. maša z asistencijo. Izvrstni, po vsej okolici slavljeni Šentvidski

pevci peli so na koru jako lepo; pridružil se jim je ta dan izborni tenorist g. Gerovic iz Gorice.

Po božji službi vrelo je ljudstvo iz cerkve pred Vrtovčevo hišo, v katero je uzidana spominska plošča. Hiša stoji na severni strani trga blizu cerkve; to hišo dal je zidati slavljenec in je v njej tudi umrl; zdaj je lastnik tej hiši gosp. Filip Vrtovec, sin Vrtovčevega netjaka, mlad, inteligenten mož, obče priljubljen po vsej Vipavski dolini. Vrtovčeva rodbina je precej razširjena. Najbližnji sorodnik slavljenčev, je njegov netjak, strijc gorenjega posestnika, umirovljeni podpolkovnik g. Filip Vrtovec, živeč navadno v Trstu, kateri se je tudi udeležil slavnosti.

Plošča je uzidana na južni strani jednonadstropne hiše; izdelal jo je domači kamnosek g. Fr. Stolfa, v Volčjem Gradu na Krasi. Okvir izklesan je vrlo umetno iz najlepšega, sivega kraškega kamena; plošča sama pa iz najfinejšega kraškega marmorja ter ima naslednji napis:

V hvaležni spomin gospodu

Matiji Vrtovcu,

rojenemu dne 28. januvarija 1784. l. v Šmariji na Primorskem, mnogoletnemu župniku Št. Vidskemu, umrlemu dné 2. septembra leta 1851., kateri se je prvi trudil slovensko vinstvo povzdigniti, ob stoletnici njegovega rojstva postavili njegovi častitelji.

Prvotno misel o tem spominku sprožil je gospod Rihard Dolenec l. 1875., ter v to svrho nabral 92 gold. 74 kr. Ali ker so bile zaporedoma slabe letine na Vipavskem, opustilo se je daljše nabiranje, povedana vsota se je naložila na obresti ter vsled tega narastla na 109 gld. 86 kr. Temu znesku pridala je Šentvidska občina znatno vsoto v gotovini ter je ob jednem z bralnim društvom „Sloga“ prevzela vse priprave k odkritju plošče. Pohvalno nam je omeniti sodelovanja pri tej slavnosti: v prvej vrsti g. Riharda Dolenca, vodje omenjene vinarske šole na Slapu, g Antona Uršiča, posestnika in predsednika bralnega društva „Sloga“ in g. Filipa Vrtovca, sedanjega lastnika Vrtovčeve hiše in g. župnika Tomažiča, kateri je storil ter porabil vsa sredstva svojega poklica, da se je slavnost v cerkvenem smislu povelicala. — Ko je gosp. župnik, spremljan po svojih asistentih, Loziškem in Poddražkem, blagoslovil spominsko ploščo, zapeli so Šentvidski pevci, pod vodstvom g. Rustije, učitelja v Šent Vidu pesen: „Rojaki“, katero je uglasbil ranjki Avgust Leban. Po petji stopil je na govorniški oder g. Rihard Dolenec, ter s krepkimi potezami obrisel posvetno, rodoljubno delovanje častitega slavljenca.

Žal, da je baš takrat, ko je g. govornik začel razkladati najzanimivejše epizode iz Vrtovčevega življenja, ko je pravil, kako je pogostil ves slovenski polk, vračajoč se iz Italije — ulila se je na zbrane poslušalce neusmiljena, brezobzirna ploha, ki je večino občinstva stirala v cerkvo in v bližnje hiše. Toda hrabri naš g. govornik je dosledno vztrajal, isto tako g. župnik in njegovo spremstvo v svojem ornatu in z banderji. In ker je nevoščljivi dež uvidel, da nas njegova zloba ne prežene, zamašil je svoje žlebove; ali popolnem se nikakor ni hotel odreči svojej trmi, s katero nam je zmotil sploh vso svečanost ter zapredil tudi, nalašč za to svečanost spisano gledališko igro.

No, vztrajali smo! Po odkritji plošče zapeli so pevci „Slavo“; potem smo se napotili na pokopališče z lovorovim vencem, katerega je nesel svojeročno gospod grof Lanthieri. Prišedši na grob slavljenca, položil je venec na gomilo gosp. Rihard Dolenec, s primernim, jako ganljivim govorom. Nato so pevci zapeli milo nagrobnico: „Blagor mu, kdor se spočije“ in razšli smo se s posvečene pokopališke zemlje, ogledaje si ob jednem nagrobni spomenik slavljenčev, stoječ ondu ob zidu na levo, katerega mu je dal izklesati iz sivega marmorja ranjki njegov netjak, g. Filip Vrtovec, oče sedanjega lastnika slavljenčeve hiše.

Ob jedni uri popoludne pričel se je banket, katerega je slavnostni odbor priredil prvotno na dvorišči g. Majerjeve hiše v zelenem šotoru. Ali ker se je, kakor je bilo videti, isti dan stari čmernež, zavidni „Daždbog“, zaklel proti nam, morali smo se umakniti pod streho, v prvo nadstropje, kjer smo v prostorni podolgasti dvorani posedli okrog lično pogrnene mize. Banket, katerega se je udeležilo 35 gostov, bil je izvrsten, sijajen. Ne samo, da se nam je postreglo s finimi, izbornimi jedili, katera je pripravila vešča gostilničarica gospa Furlanijeva, pospeševal je občno radost ter navdušenost izvrsten vipavec in ko je opešal ta, segnilo mu je pod pazduho plemenito buteljsko vince, takoimenovano „cesarko vino“, katero je lani pil ter z najvišjo svojo pohvalo počastil v Ljubljani sam presvetli naš vladar. In to vino prideluje vzgledna naša vinarska šola na Slapu! — Da brez napitnic ni banketa, pač ni treba naglaševati in tudi mi jih nesmo pogrešali! Saj se je pa tudi slavil mož, kateri, kakor pravi spominska plošča, „se je prvi trudil slovensko vinstvo povzdigniti“! Najprej ustal je Vipavski grof, gospod Lanthieri, ter napil po stari naši državljanski navadi presvetlemu vladarju, čemer so vsi gospodje gostje z navdušenim trikratnim živio-vzklikom pritrdili. Na to napil je gosp. Rih. Dolenec grofu Lanthieriju, kot vzglednemu slovenskemu plemenitašu in ob jednem zastopniku kmetijske družbe. In odslej so se odprli govorniški toki! Gosp. grof Lanthieri napival je rodbini Vrtovčevi in gosp. Rihardu Dolencu, g. Prostoslav Kretanov vsem prebivalcem Vipavske doline, g. Rih. Dolenec vsem kmetovalcem, g. Bajec, zaveden ter vrlo inteligenten kmet iz Podkraja slavnostnemu odboru zlasti g. Rih. Dolencu, podpolkovnik in netjak Vrtovčev, g. Filip Vrtovec, gospodu grofu Lanthieriju in g. Rih. Dolencu.

Ni nam možno navesti niti vseh posamičnih zdravic, kamo še vsebine vsake posebej! Banket je trajal do poznega večera; napitnica vrstila se je za napitnico, vmes pa je svirala godba in zvenele so jarno glasne pesni vztrajnih in neumornih Šentvidskih pevcev. Ker je proti večeru, ko bi se imela predstavljati gledališka igra, nagajivi dež zavdal po vsej okolici, sklenilo se je, da se bode igra predstavljala prihodnjo nedeljo, ko Šentvidska cerkev obhaja god svojega cerkvenega patrona, sv. Vida, in nadejamo se, da bode vsaj takrat, če bode vreme ugodno, prišel k nam v goste marsikateri, katerega smo zdaj pogrešali! Sploh nam je izpovedati svoje užalenje, da se častiti stan, kateremu je pripadal naš slavljenec, vzgledni svečenik, Matija Vrtovec, ni udeležil te svečanosti!

Onim pa, ki so bili priča, kako smo zavedni Vipavci, v prvej vrsti Šentvidci, stavili častitljiv spomin svojega nekdanjega župnika in pospeševalca našega vinstva, ostal bode 8. dan junija l. 1884 neizbrisen v duši in v tej sladki nadeji vzkliknemo vsem udeležencem: Slava Matiji Vrtovcu in požrtovalnim njegovim častiteljem!

Za zboljšanje delavskega stanja.

IV.

(Konec.)

Nadalje pravi pisatelj:

„Pomenjive so za tem določbe o nedeljskem delu. V načelu je zaukazano: ob nedeljah ima počivati vsako obrtno delo. Vender pa vlada more obrtna dela dovoliti tudi za ob nedeljah, za posamezne razrede obrtov, pri katerih se obrtovanje pretrgati ne da, ali kjer je neprestano vršilo potrebno iz ozirov na potrebo konsumentov ali javnega občenja. O praznikih je delavcem pripustiti potrebnega časa, da morejo ustreči dolžnostim iz svoje vere gledé predpoludanske službe božje.

„Otrok pred vzpolnjenim 12-tim letom se za pravilna obrtna dela sploh rabiti ne sme in otroci pod 14-tim letom so izločeni od dela po fabrikah. Če to določilo dobi svojo veljavo, to se bode moralo blizu 12.000 otrok pod 14-tim letom odtraniti iz fabrik v zahodni Avstriji. Otroci mej 12 tim in 14-tim letom smejo na dan imeti le 8 ur obrtnega opravila, otročnice še le štiri tedne po porodu svojem. Po noči ne sme se sicer ženskam in mladostnim delavcem pod 16 tim letom praviloma dajati dela; izime pa so dovoljene, ker se bojijo, da bi absolutna prepoved ponočnega dela za te osobe utegnila škodovati obrtnosti. (V Švici je ponočno delo žensk in mladostnih delavcev pod 18-tim letom popolnem prepovedano. Izogniti se le-tej prepovedi in pravilnemu delovniku, dajó razni fabrikantje v Švici delati v Vorarlberg in Italijo. To je nov dokaz, da morajo zakoni za varstvo delavcev biti mejnarodni.)

„Delavske knjižice so obligatorne. Zabraniti imajo, da se pogodbe ne prelomi. Samovoljnemu popuščanju dela naložena je kazen. S tem pa se hoče zadržati „strikes“.

„Kar se tiče učencev ima zakon bolj ostre propise mimo prejšnjih gledé varstva in obrazovanja učencev.

„Jako praktično vidi se nam določilo, da mora vlada vse, kar stori s svojim pooblastilom gledé delovske dobe, gledé nedeljskega in ponočnega dela, razglasiti in vsako leto državnemu zboru poročati. Tako bodo vso obrtnost nadzirali vlada, parlament in javno mnenje. Podjedno se bode dobilo mnogo statističnega gradiva za eventuvalno revizijo določil.

Kakšni pa bodo učinki novega delavskega reda: Praktična vrednost mu je v tem, da dela jez najhujšim brezmernostnim samopašnih in brezvestnih podjetnikov nasproti delavcem. Nič več se ne bode moglo delati po 15 do 19 ur, kakor se je to godilo po fabriških tkalnicah na Moravskem in v Šleziji, in se je uradno potrdilo po lanski delavski enkêti. Vender pa se za to avstrijski obrtnosti ne bode treba izseliti v „svobodno“ Ogersko. Veliko večja pa je še vrednost teoretična v delovskem redu. Ker se je le-tega odobrilo se je tudi pripoznalo, da je dolžnost države, gospodarske slabotneže kolikor možno varovati prot gospodarsko jakim.

Težave se bodo nastavljale izvedenju delovskega reda še na več stranij; kajti mnogotero so na Avstrijskem slepo zaverovani v vulgarni liberalizem. Ker se zapreke stavi n. pr. ustvarjenju obligatornih rokodelskih sodružtev, to se je tudi bati, da se bode delovski red često tolmačilo fabrikantom v prid in delavcem na kvaro. Državnega zbora konservativna večina bode torej ostro morala na prste paziti onim faktorjem.

Vpitju liberalnih fabrikantov, da novi delovski red ugonobi avstrijsko obrtnost, velja že odgovarjati s tem, da se pokaže v Švico in na Angleško, kjer je že nekaj let uveden pravilni delovnik. Tudi v Švici storil je sebični industrijalizem vse mogoče 1877. leta, da se ne bi naredila fabriška postava, in da bi je pozneje odstranili po narodovem glasovanji. Tudi tam se je prorokovalo, da obrtnost more poginiti, če se ne bode več moglo brezobzirno izsesavati mladine in žensk. Ali navzlic temu se je uvidelo iz poročil fabriških nadzornikov, da strašnih posledic ni hotelo biti: obrtnost v Švici rodi prej ko slej svoje milijonarje, in obrtnost na Angleškem, ta še posebno“.

Slavnost v Mozirji.

(Dalje.)

Verovitica. — Blagoslovljena zastava bodi Vam srečna i napredna voditeljica na čast i ponos slovenskega naroda. Živili! kliče Vam

Bratsko hrvatsko pjevačko družtvo „Rodoljub“ v Verovitici.

Ptuj. — Hrabri sinovi Savinjske doline, ki ste se zbrali pod blagoslovljenim trobojnim praporom kot nov, za obrambo narodnega življa se vojskujoč polk, da ste nam trdnjava proti sovražnim navalom in vedni uzor možke kreposti navdušenega rodoljubja in neomahljive vztrajnosti!

Za Ptujske Slovence: Dr. Gregorič.

Ormož. — Bori in vojskuj se vztrajno za mili narod. Slava Ti! Živio Sokol!

Ormožki narodnjaki.

Opčina. —

Na vek vihra naj zastava ponosno
Bratov štajerskih Sokolov zmagonosno,
V duhu z Vami in gosti z vseh naših mej,
Kliče Vam iskreno: Na zdar! Naprej!

Čitalnica na Opčini.

Trst. — Svataim Mozircem napose junačkomu Sokolu gromoviti živio!

Za društvo „Edinost“: Mandić.

Brežice. — Zadržan se z Vami veseliti, Vam mili bratje Sokoli zakličem: Tisočeri na zdravje! Slava! J. C. Juvančič.

Celovec. — Spominjajoč se svojih lepih časov v Mozirji, zakličem vrlim prijateljem, Sokolu in celej lepej narodnej Savinjskej dolini na dan njene slavnosti iz dna srca: Živili! Fr. Ozbič.

Divača. — Sokol čuvaj složen možato in značajno s svojo novo zastavo slovensko ime in slovensko čast, brani slednjo ped svete naše rodne zemlje. Živelo značajno čisto rodoljubje, živelo nesebično napredno delo, naj se kmalu uresniči sveti program očeta Bleiweisa: Zjedinjena Slovenija!

Hribar, Obrisnel, Pečnik, Remec, Resman, Simesek, Zupan.

Dunaj. — Bog živi vse zbrane Sokolovce! Složimo se! Ne udajmo se! Na zdravje! Nolli.

Dunaj. — Dvigaj se Savinjski Sokol in pazi z bistrim očesom, da nam kleti sovrag ne izneveri sinov! Vinko Krušič, Kolšek.

Ljubljana. —

Naj srčnost, moč, krepost bi klila,
Kjer se Sokolska bo zastava vila.

Brunet.

Ljubljana. — Pod zastavo Slovenstva naj vedno združuje ljubezen in skrb za domovino vse Slovence od Adrije do Mure. Savinjski Sokol čuvaj slovenstvo na Savinji z bistrim očesom, kakor Sokol svoje sokolice. Anton Trstenjak.

Maribor. — Gromoviti živio kličem Sokolcem in vsem udeležnikom.

Vanda, učitelj pri sv. Benediktu.

Ljubljana. — Vrlemu Savinjskemu Sokolu in vsem njegovim gostom: Na zdravje!

Prostoslav Kretanov, Brence, Bedenek, Hribar, Kos.

Ljubljana. — Zadržan se udeležiti slavnostnega blagoslovljenja krasne zastave, katero je tukaj nad dvajset tisoč ljudij občudovalo, čestitam. Na zdravje! Lozar.

Mabrenberg. — Od skrajne slovenske meje kličejo: Slava Sokolom!

Jazbec, Kocuvan, Ostrožnik, Žmavc, Raktelj.

(Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. junija.

Naučno ministerstvo je ravno tako kakor za srednje šole, ukazalo pregledati vse učne knjige za ljudske in meščanske šole v nemškem, češkem, poljskem, rusinskem, italijanskem, hrvatskem, cerkveno-slovanskem in romanskem jeziku.

Državni finančni minister Kallay nastopil bode 20 t. m. svoje potovanje v Bosno. Obiskal bode Bihać, Banjaluko in Serajevo, ter pregledal tamošnjo upravo. Kallay se res neki boij zanima za novo dobljene dežele, kakor so se njegovi predniki, zato je upati, da se bodo pod njim bolje razvile. S tem, da gre večkrat malo tja doli pogledat, odvrnejo se razne zlorabe v uradih.

Dalmatinski namestnik baron Jovanović se je vrnil s svojega inspekcijskega potovanja v Zader. Potovanje ga baje ni posebno zadovoljilo, kajti v več krajih je opazil, da prebivalstvo ni prav zadovoljno z njegovo vlado, da ima več zaupanja v svoje poslance, kakor pa v deželno vlado. Imel se je priliko prepričati, da Dalmacija ni polje za nemške eksperimente.

Reforma volilnega reda za **predarelski** deželni zbor je dobila najvišjo sankcijo. Znamenito je v tej reformi, da daje posestnicam pravico voliti po zastopnikih. Kranjski deželni zbor je pa odrekel posestnicam volilno pravo in sicer na škodo narodnej stranki.

V **hrvatskem** saboru se je včeraj začela specijalna debata o adresi na kralja zaradi rušenja ustave.

Vnanje države.

Kakor se poroča iz Varšave, vrnil se je tja generalni gubernator Gurko iz Petrograda, kjer se je dalj časa mudil. Vest poljskih listov, da misli **ruska** vlada prestaviti Gurka na kako drugo mesto, je izmišljena. Poljskim uradnikom pri železnicah je zaukazano hitro dokazati točno znanje ruščine pred posebno izpraševalno komisijo, če ne, bodo odpuščeni. — Kobanova komisija je končala njen novi načrt. Tudi je rešila vprašanje, da se povabijo eksperti k bodočim obravnavam, in bodo s pravimi člani komisije imeli jednako glasovno pravico. Povabljenih bode petnajst ekspertov, in sicer nekateri governerji, maršali plemstva in predsedniki zemstev.

Turčija je odbila angleško zahtevanje, da bi odposlala vojaško ekspedicijo v Sudan. Sultan se je neki izrazil, da turške čete pojdejo v Egipet, pa le, če se Anglija in Turčija sporazumeti o skupnem rešenji egiptovskega vprašanja.

V Newry na **Irskem** nastal je v nedeljo vsled nekega shoda nacijonalistov pretep mej nacijonalisti in orangisti. Nacijonalisti so šli, ko so končali svoja posvetovanja, pred sobano, kjer so bili zbrani orangisti, metali kamenje, pobili okna, več osob ranili. Tudi se je slišalo nekaj strelov. Policisti in vojaki so morali miriti. Več osob je dejanih v zapor.

Dopisi.

Iz Trsta 7. junija. [Izv. dop.] Sokolska naša deputacija na Mozirskej slavnosti, vrnila se je 3. t. m. zopet zdrava nazaj. Ne more pa dosti nahvaliti gospoda staroste Josipa Lipolda, njegove gospe in gospodičine za izredno gostoljubnost in prelepe slavnosti, katero je kalilo samo to, da je bil dež.

Pri delavskem društvu se godé čudne stvari. Lansko leto je odbor odpovedal službo uradnika, zakaj? — to se ni moglo zvedeti, člani pa, znajoč, da tukaj tiči drugi zajec za grmom, so se postavili po robu; pa neso hoteli, da bi se kar v jeden dan odpustil uradnik, in tako je ostal še do zdaj. Letošnji nov odbor, po kopitu lanskega, mu je zopet prav iz zlobe službo do 1. julija odpovedal, samo zaradi tega, ker je urednik „Jurja s pušo“.

Člani so radi tega odborovega dejanja razjarjeni, in je že do dve sto podpisov, ki zahtevajo, da, ako uradnika odstranijo, prestopijo v Tržaško podporno društvo II. Tako se širi, namesto da bi se delalo za združenje obeh, razkol in nezadovoljnost. Kdo prouzročuje razkol in ima zlobni namen? Pa menda ne poročevalec „Slovenskega Naroda“, kateri vedno resnico poroča.

Naši Lahi se jako hudujejo na opozicijo zastran Bistriško-Reške vode; pravijo, da Slovenci zavoljo narodnosti nečejo dati pitne vode mestu italijanskemu, in kar naravnost dolžé vlado, da ovira stvar, na drugo stran zopet dolžijo južno železnico in konsorcijum Nabrežinske vode, češ, da ti skupno hujskajo, da ne bi mesto prišlo do dobre pitne vode, in tako ne imela Nabrežinska voda konkurence, ker bi je potem nihče ne hotel piti.

Mesto ima skrbeti za vodo po okolici in zato je bila v mestnej zborovej seji razprava, kako preskrbeti pitne vode za Sv. Križ. Razpravljalo se je, za napeljavo Nabrežinske vode, ker je blizu te vasi, pa večina mestnega zbora ni prijateljica tej vodi, pa še menj konsorcija. In tako se je opustila napeljava, mesto pa bode napravilo za potrebo, kal za žabe, na svoje stroške.

Odšel je skozi Trst grški kralj Giorgios s svojimi otroci v Peterburg na svatbo velikega kneza Sergija. Vsprejela ga je in naproti po morji mu je šla tukajšnja grška kolonija na štirih parnikih, s štirimi godbami. Obiskal je kralj grško cerkev, v kojej so mu peli na čast „Te deum“.

Iz Gornjesavinske doline 9. junija. [Izv. dop.] (Neverjetno, pa resnično.) Že v davno preteklih časih slovela je Gornjesavinska lesna trgovina, dandanes pak je v obče znano, da se je ista po celem slovanskem jugu, da, celo doli na Rumunsko razširila in da toraj les k stavbam v teh krajih dajejo gore Šolčavske. Ponosen sme toraj biti Gornjesavinčan, ne samo zato, da ima bogastvo njegovih planin dalec v tujini veljavo, ampak osobito za to ker je ravno on s svojimi močmi, s svojim trudom povzdignil to trgovino, koje dobre nasledke ne spričuje samo ugodno gmotno njegovo stanje, ampak tudi uprav iz tega ugodnega stanja izvirajoča duševna moč, duševna zavest.

Čisto naravno, da je Gornjesavinska dolina bila krivonósemu, izvoljenemu rodu že od nekedaj zaželjeni kanan, v kojem bi se sicer ne brigali toliko za potoke medú in mleka, kakor za zlate potoke, izvirajoče v Gornjesavinskih gozdih. Toda do sedaj je bila naša dolina pred židovsko nadlogo še obvarovana. Dobro so ti izvoljenci vedeli, da jim tukaj rože nikakor ne cvetó; pač pa so samo čakali ugodne prilike, čakali so Mojzesa, ki bi jih upeljal in nastanil v „obljubljeni deželi“. No, neso čakali zaman. Mojzes se je našel in izvoljeni rod je že posedel svoj novi „Zion“.

Akoravno je zgodovinsko dokazana resnica, da je židovstvo povsod, kjer se je naselilo, bilo na kvar narodnemu razvitku, da je s svojim istinito ogromnim podjetnim duhom le sebi koristilo in v mnogih obzirih uničilo blagor prebivalstva, akoravno dobro vemo, da so se z židovi pri nas ugnezdile prihodnje naše krvne pijavke, se mi iz tega stališča pohodu čudnih gostov prav nič ne čudimo, saj je že itak znano, da židu skoro nič nemogoče ni; toraj tudi ta invazija sama na sebi ni prebivalcev v toliko osupnila, povod njih razburjenosti je drugo.

Ljubljanski škofje imajo namreč v Gornjegradskem okraji neizmerno velike gozde spadajoče h graščinam Gornjigrad in Vrbovec pri Nacaretu. Tik pri Vrbovcu postavljene so umetne žage za razrezavanje hlodov iz škofijskih, kakor tudi drugih gozdov. Te žage tudi lastnina škofov, imelo je nekaj let škofovsko oskrbništvo v svojem vodstvu; pozneje pak so postale iste zavod, v kojem so si podjetniki raznih narodnostij in ver iskali svojo srečo, samo židovi še ne, ker bi si tudi noben človek mislil ne bil, da bi se ravno v škofovske žage naselili židje. — Pač se je govorilo, da namerava neka Zagrebška firma „Deutsch & Bernstein“ imenovane žage vzeti v najem, vender se je ta govorica smatrala za šalo in sedaj, ko se je govorica uresničila, ko so se židje že utaborili v Vrbovcu, v svojem Zionu, ljudstvo ne ve, ali bi občudovalo veliko, vzgledno krščansko ljubezen dotične oblasti, ali bi se jezilo nad pravo pravcato ironijo. Neso še potihnile mej tukajšnjim ljudstvom pravljice o strogih sredstvih, katere so Ljubljanski škofje za časa svojega stolovanja v Gornjemgradu uporabljali proti drugovernim in že se godi čudna prememba: škofovska posestva postala so zavetje ne samo uničevalcem našega gmotnega blagora, nego tudi sovražniku naše narodnosti in naše vere. Nikakor si Gornjesavinsko prebivalstvo tega čina tolmačiti ne more, samo s tem se tolaži, da merodajni krogi v Ljubljani niti ne vedó, da se od strani, od katere bi se nikdar kaj tacega ne pričakovalo, dela pohujšanje in nemir. Vsekako pak protestuje prebivalstvo Gornjesavinjske doline odločno proti importiranju njemu sovražnih elementov in pričakuje za gotovo, da bode merodajna oblast toli tolerantnemu Mojzesu zaslugo, da je v Gornjesavinsko dolino upeljal blaženi izvoljeni rod, dostojno nagradila.

Trdno pa se bodo Gornjesavinčanje držali svojih načel, in, če se bode židovstvo v Vrbovcu proti našemu pričakovanju vender le držalo, držali ga bodo škofovski, nikdar pak gozdi naših kmetov. Gornjesavinčan je pred vsem tudi dober kristijan, tak bode tudi ostal vkljub vsem čudnim vzgledom od nepričakovanih stranij.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani, 10. junija.

Navzočnih je 22 odbornikov. Verifikatorjema zapisnika imenuje župan Grasselli odbornika dra. Dolenca in Kleina. Gosp. župan vabi mestne odbornike k udeležbi pri procesiji Sv. Rešnjega Telesa v stolni cerkvi. Na to opomni, da, kakor je mestnemu zboru znano, napravil se je pred kratkim skozi gozd nov pot v Šiško, o katerem je le jeden glas mej Ljubljanskim prebivalstvom, da je to najlepši sprehod. Da pa je bilo mogoče to pot izvesti, gre v prvi vrsti zahvala gg. bratom Koslerjem in g. Jenčiču, gg. bratom Koslerjem posebno še, ker so pot po svojem zemljišči sami ob svojih stroških napraviti dali, tako da je bilo mestu treba nov pot samo posuti. Gospoda brata Koslerja sta se zavezala, da dokler ostane pot pod varstvom Ljubljanskega mesta, ga ne odpovesta, in ko bi se to zgodilo, odpovedala ga bosta štiri leta poprej. Se ve, da se zavarujeta, da bi s tem dovoljenjem njima navstala kaka služnost. Gospod župan prosi pooblastila, da izrazi gg. bratom Koslerjem in g. Jenčiču pismeno zahvalo mestnega zbora, čemur zbor z dobro-klici pritrdi.

Župan Grasselli naznani dalje, da je mestni zbor v svoji javni seji dné 12. oktobra 1883. leta sklenil, da se košnja mestnih travnikov daje le proti temu v najem, da najemnik takoj pri dražbi plača dve tretjini najemščine, tretji del pa do 15. julija vsacega leta. Ta naredba pokazala se je jako nepraktična, kajti došlo je dosti manj dražbenikov, kakor druga leta, in travniki oddali so se dosti ceneje. Zato je mestni komisar g. Tomec dražbo ustavil in o tem poročal mestnemu magistratu, kateri je v svoji seji sklenil, da se ostali del košnje odda po starem v najem, da se namreč večji del skupila plača še le pozneje. Mestni zbor temu ukrepu mestnega magistrata pritrdi.

Gospod župan konečno poroča, da je župan Dunajskega mesta poslal dopis, v katerem je povedano, da se je Dunajski mestni zbor bavil z vprašanjem, kako velika škoda doleti Dunaj in druga mesta po podržavljenji železnic, ker njim odide mnogo davka, in da je Dunajski mestni zbor v svoji seji dné 20. maja t. l. sklenil, naj se skličejo vseh deželnih odborov in občin zastopniki, kateri škodo trpé po podržavljenji železnic, h konferenci na Dunaj, katera je določena na 26. dan junija t. l. in h kateri vabi župan Dunajski, da tudi Ljubljansko mesto pošlje jednega ali več odposlancev. Župan opomni, da ima Ljubljansko mesto po podržavljenji Rudolfove železnice vsako leto 650 gld. škode na šolski dokladi, in ko bi se svoj čas razpisale kake druge občinske priklade na državne davke, na davek poslopij itd., bode škoda še večja.

Dr. Zarnik predlaga, da se dopis, ki je velike važnosti, izroči finančnemu odseku v pretres in poročanje.

Cesarski svetnik Murnik opomni, da je došlo i na kranjski deželni odbor neko povabilo k shodu 26. junija t. l. na Dunaj, a ne vé, je-li od Dunajskega mesta ali od ministerstva. Če je to jedno in isto povabilo, so interesi mesta in dežele popolnem identični, kajti mesto izgubi šolsko doklado, dežela pa še druzih važnih doklad. Morebiti bode mogoče, da jeden odposlanec zastopa mesto in deželo.

Predlog dr. Zarnika se potem vsprejme.

Sledé poročila personalnega in pravnega odseka. Dr. Zarnik poroča o dopolnilni volitvi, pri kateri je bil izvoljen g. Henrik Ničman. Volitev se potrdi.

Dr. Dolenec poroča, da g. Andrej Zakrajšek ni vsprejel volitve v odbor za upravljanje z meščanskim premoženjem, in nasvetuje, naj se mesto njega izvoli hišni posestnik g. Jak. Spoljarič. (Vsprejeto.)

Cesarski svetnik Murnik nasvetuje, da se dovoli Ivani Poljakovi, udovi mestnega inženirja, penzijska pripadnina v letnem znesku 280 gld. (Vsprejeto.)

Dr. Zarnik nasvetuje, naj se mestni dedektiv Ivan Ižanec upokoji z letno pokojnino 400 gld. (Vsprejeto.) (Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Red pri jutršnji procesiji) v stolni cerkvi je vsled nekaterih prememb naslednji: 1. Farne procesije s svojimi banderi: a) Trnovska, b) Frančiškanska, c) Št. Jakobska. 2. Šolarji, dijaki. 3. Razna društva. 4. Stolna fara s svojim banderom: a) trgovska učilnica g. Mahra; b) možki; c) ženske. 5. Dekliški asil (zavetišče). 6. Udje bratovščine sv. Rešnjega Telesa s prižganimi svečami (kateri se naprosijo, da prižgó sveče izven cerkve, da se ne zgodi kaka nesreča). 7. Belo oblečene deklice. 8. Glasba. 9. C. kr. vojaštva prvi oddelek. 10. P. n. gospodje uradniki mestnega magistrata, mestni zbor z županom, c. kr. uradniki finančnega ravnateljstva, prokurature, deželne sodnije, c. kr. pošte itd., kranjska kupčijska zbornica, deželni odbor z deželnim glavarjem. 11. Duhovščina s sv. Rešnjim telesom. 12. Deželni predsednik, p. n. uradniki c. kr. deželne vlade. 13. Dostojanstva. 14. C. kr. vojaštva drugi oddelek. Vojaki Ljubljanske garnizije bodo postavljeni na desni strani na Kongresnem trgu, vsi službe prosti c. kr. častniki od nunske cerkve do gledališča, z njimi občno kranjsko veteransko društvo in kolona rudečega križa v svoji novi opravi. Ko bi bilo vreme neugodno, izostane sprevod po mestu in se vrši slovesnost v cerkvi. Isto tako ne izidejo c. kr. vojaki na Kongresni trg.

— („Glasbene Matice“ nov odbor) pod predsedstvom g. Franja Ravnikarja se je 9. t. m. konst tuiral. Pred konstituvacijo izjavil je g. Ravnikar, da od 2. častnih stopinj, katere mu je občni zbor naklonil, to je: častno članstvo in predsedništvo vsprejme in nastopi poslednjo, a se odpove častnemu članstvu ter pristavi, da postane ustanovnik z uplačilom 40 gld. Odbor je izjave g. Ravnikarja z jednoglasnim priznanjem vzel na znanje, ter potem volil podpredsednikom g. Frana Drenika, tajnikom gosp. Juvanca, blagajnikom g. Stegnarja, šolskim nadzornikom g. Valenta in arhivarjem g. Rohrmanna.

— („Škrata“) izšla je danes 11. številka. Čivkoslav Lažán je zopet zastopan po dveh pesnih. Pridružil pa se mu je tudi pevec iz Štajerske.

— (Zanimljiva javna predstava.) V nedeljo 15. t. m. ob 4. uri popoludne priredi na dvorišči g. Tönnies-ove tovarne na Dunajski cesti g. inženir Šala predstavo, ki ima namen dokazati vrednost novega, po njem izumljenega stroja. Par sežnjev drv bode se polilo z žveplom, smolo in petrolejem, potem pa zažgalo. V tej grmadi ostane inženir Šala tako dolgo, da bode vse pogorelo.

— (Železnica Bobovo-Slatina) na Štajerskem je, kakor smo že poročali, v načrtu natančno izdelana. Trgovinsko ministerstvo je zdaj naznanilo vsem občinam, skozi in bližu katerih bo šla železnica, da se bode 2. in 3. julija cela črta pregledala in pohodila od vladnega komisarja in da naj zastopniki občin se tega komisijona udeležé, da izrečejo svoje mnenje o stvari.

— (V Postojinskem okraji) razpisane so naslednje učiteljske službe: III. učiteljska služba v Postojini z letno plačo 500 gld., — v Vipavi II. učiteljska služba s 500 gld. in IV. s 400 gld.; v Trnovem II. učiteljska služba s 500 gld. Dalje so razpisane učiteljske službe na Ubeljskem, v Spodnem Zemonu, Nadanjem Selu in na Ostrožnem Brdu s 450 gld. — in na Planini, v Razdrtem in v Lozicah s 400 gld.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Iz Celja 11. junija. Sinoči je bil tukaj shod zaupnih mož iz vseh štajersko-slovenskih okrajev, da so se posvetovali o predstoječih volitvah za deželni zbor in o kandidatih. Oklic do volivcev in imena kandidatov bode „Slovensko društvo“ razglasilo tekom prihodnjega tedna.

Bruselj 11. junija. Pri volitvah v zbornico izgubili so liberalci, ki so do sedaj v zbornici imeli 20 glasov večine, 26 sedežev. V novej zbornici imeli bodo klerikalci 32 glasov večine. V Bruselji so imeli klerikalci 1347 glasov večine. Ostavka kabineta pričakuje se danes.

Tujci:

dne 10. junija.

Pri **Slonu**: Rossi z Dunaja. — Pellis iz Budimpešte. — Del Moro iz Trebiža.

Pri **Maliči**: Herz z Dunaja. — Dr. Perko iz Gorice. — Alle iz Prage. — Gerber iz Budimpešte.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
10. junija	7. zjutraj	732·05 mm.	+ 10·8° C	sl. jz.	obl.	20·00 mm.
	2. pop.	731·97 mm.	+ 16·4° C	sl. jz.	obl.	
	9. zvečer	733·61 mm.	+ 10·0° C	sl. vzh.	obl.	dežja.

Srednja temperatura + 12·4°, za 5·9° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 11. junija t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	80
Rež, „	5	53
Ječmen „	5	3
Oves, „	3	25
Ajda, „	5	53
Proso, „	5	36
Koruza, „	5	40
Leča „	8	50
Grah „	8	50
Fižol „	9	—
Krompir, 100 kilogramov	2	50
Maslo, kilogram	—	94
Mast, „	—	80
Špeh frišen „	—	60
„ povojen, „	—	72
Surovo maslo, „	—	85
Jaica, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	64
Telečje „ „	—	56
Svinjsko „ „	—	70
Koštrunovo „ „	—	40
Kokoš	—	42
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	05
Slama, „ „	1	69
Drva trda, 4 kv. metre	7	—
„ mehka, „ „ „	4	50

Dunajska borza

dné 11 junija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta		80 gld.	45 kr.
Srebrna renta		81 „	30 „
Zlata ren		101 „	90 „
5% marcna renta		95 „	80 „
Akcije narodne banke		858 „	— „
Kreditne akcije		306 „	50 „
London		122 „	10 „
Srebro		— „	— „
Napol.		— „	67½ „
C. kr. cekini		— „	76 „
Nemške marke		59 „	55 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	124 „	75 „
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	169 „	50 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta		101 „	80 „
Ogrska zlata renta 6%		122 „	65 „
„ „ „ 4%		91 „	85 „
„ papirna renta 5%		88 „	75 „
5% štajerske zemljišč. odšk. oblig.		104 „	50 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115 „	50 „
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi		122 „	25 „
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice		107 „	60 „
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice		106 „	25 „
Kreditne srečke	100 gld.	176 „	25 „
Rudolfove srečke	10 „	19 „	— „
Akcije anglo-avstr. banke	120 „	110 „	25 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.		220 „	80 „

Dolenjsko vino

se toči liter po **36 kr., 32 kr.** in **28 kr.**

Dober vinski jesih

liter po **18 kr.** (387—1)

Vsak dan se dobi **suho svinjsko meso,** porcija po **10** in **20 kr.**

Ljubljana, Stari trg št. 34.

JOSIP RAUNICHAR,

v Ljubljani, Židovske ulice št. 6,

priporoča svojo bogato zalogo (178—12)

čevljev

za gospode, dame in otroke,

dobro in elegantno izdelane, po najnižjej ceni.

5000 1 (788—45)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštnem povzetji, ostanek po **5 gl.**

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.

Uzorci proti pošiljatvi marke za 10 kr.

„IURII S PUŠO“,

šaljiv list s podobami,

izhaja v **Trstu** dvakrat na mesec ter stane do konca leta **1 gld. 50 kr.**

Naročnina naj se pošilja (366—3)

Ivan Dolinar-ju, tiskarna Amati, **Trst.**

Št. 3214. (383—2)

Razglas.

Za novo stavbo deželnega muzeja „Rudolfinum“ se imajo napraviti dotična mizarska in ključarničarska dela.

Ta dela se bodo oddala v izvršitev po skupinah imenovanih 2 obrtov proti plačilu dovršenega dela na podlagi jednotnih cen.

Zaradi oddaje tega dela se razpisuje pismena ponudna obravnava do vštetega

24. junija 1884 opoludne.

Po obrtih razvrsteno delo je proračunjeno in sicer: mizarsko delo na . . . 13.923 gld. 58 kr. ključavničarsko delo na . . . 5.817 „ 70 „

Dotični stavbinski poizvedki, namreč splošni in posebni pogoji, črteži in proračuni so na razgled v pisarni deželnega stavbinega urada, v dvorskem poslopji v gospodskih ulicah št. 2, oziroma v ekspeditu deželnega odbora ondukaj od 9. do 12. ure dopoludne in od 3. do 5. ure popoludne.

Ponudniki naj svoje ponudbe vsaj do 24. junija t. l. do 12 ure opoludne pri vložnem zapisniku deželnega odbora kranjskega vložé.

Ponudbe morajo biti kolekovane in zapečatene in z napisom na zavitku: „Ponudba za . . . . . delo pri stavbi deželnega muzeja Rudolfinum v Ljubljani.“ Vsaki ponudbi se ima priložiti 10% jamčevina (vadium) zgoraj naznanjenih dražbenih cen, bodi-si v gotovini, ali v hranilničnih knjižicah kranjske hranilnice, ali v avstrijskih državnih dolžnih pismih po sedanji tržni ceni (kurzu), ako ta ne presega imenske vrednosti. Vsak ponudnik mora v ponudbi izjaviti, da pozna predmet dela in dražbine pogoje in da so staviljenim pogojem pravokrepno podvrže.

Priredjeni so izgledni izdelki in sicer troja popolnoma izdelana okna in popolnoma izdelana vrata v deželnem dvorci na ogled udeležnikom dražbe, kateri morajo v svojih ponudbah potrditi, da so dotično poslopje na mestu in tudi izgledne izdelke ogledali in da jim je vse znano.

Ponudbam za ključarničarska dela naj se prilože, oziroma deželnemu stavbenemu uradu oddajó vsi deli okova, ako dotični izgledni izdelki neso že na ogled razpoloženi.

Ponudniki naj razločno s številkami in z besedami zapišejo svoj ponudni znesek v jednotnih cenah in koliko odstotkov odjenjajo od jednotnih dražbenih cen ter naj ponudbi pristavijo kraj in dan, lastnoročni podpis krstnega in rodbinskega imena, potem svoje bivališče, svoj stan in posel

Deželni odbor si pridržuje pravico, izmej ponudnikov po svoji volji izbrati si podvzetnika brez ozira na to koliko odstotkov kdo odjenja in po okoliščinah tudi novo ponudbino obravnavo razpisati.

Oziralo se bode le na pismene, v določeni dôbi uložene ponudbe.

V Ljubljani, v 7. dan junija 1884.

Prodajalnica

na jako dobrem mestu, v katerej se sedaj nahaja galanterijska trgovina, odda se o **Sv. Mihaelu** po ceni

v najem.

Več se izve v komptoiru **Krisperja & Urbanca,** pod Trančo št. 2. (378—2)

Umetne (32—42)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikanskem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja **plombovanja** in vse **zobne operacije**

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Mejnarodna linija.

Iz Trsta v Novi-Jork naravnost.

Veliki prvorazredni parniki te linije vozijo redno v Novi-Jork in vsprejemajo blago in potnike po najnižjih cenah in z najboljšo postrežbo.

V NOVI-JORK. — Odhod iz TRSTA.

Parnik „East Anglia“, 3400 ton, v 5. dan julija.
„ „Germania“, 4200 „ v 20. „ „

Potniki naj se obrnejo na

J. TERKUILE,

generalnega pasažnega agenta,

Via dell' Arsenale Nr. 13, Teatro Comunale, v Trstu.

Kajuta za potnike **200 gold.** — Vmesni krov **60 gold.**

Zaradi vožnje blaga obrne naj se na **Emiliano d' Ant. Poglayen,** generalni agent. (379—5)

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Železnikar.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.